

שיעור הנוגע לחיי הנפש!

הרבי שליט"א "קאָכט זיך" במיוחד דווקא באופן הלימוד של שלשה פרקים, ואם לא אנ"ש ותלמידי תומכי תמימים, מי ילמד את הרמב"ם באופן הרצוי ביותר? • הדעה הרווחת כאילו נשים ובנות לומדות אך ורק 'ספר המצוות' – בטעות יסודה • יש להקפיד ולהתמיד ללמוד את השיעורים היומיים בכל יום ויום ללא אף יוצא מן הכלל, שתהיה זו "קביעות בנפש" ששום דבר לא יזיז אותה ממקומה

ביום מסויים מימי השבוע בביתו של מישהו מתושבי העיר, שקיבל על עצמו לעזור בכך לשיבה, וביום אחר בביתו של מישהו אחר, כך שכל השבוע היה "מכוסה". לישון ישנו הבחורים בבית המדרש, מי על ספסל ומי על מזרון שהצליח למצוא.

פעם, ביום חורף קר, כאשר התלמידים ישבו ולמדו בבית המדרש שבו בער תנור מוסק היטב, נכנס בבהלה עגלון לבית המדרש. יהודים רחמנים, עיזרו נא לי, זעק העגלון במר נפשו: הסוס שלי, יחד עם העגלה הרתומה אליו, נתקעו עמוק בביצה והתחילו לטבוע בה. כל מאמציי לנסות לחלץ אותה משם לא הועילו, והם שוקעים שם יותר ויותר. אנא מכס, בואו ועיזרו לי לחלץ אותם מן הביצה, שכן זהו כל מקור פרנסתי ואם חלילה הסוס ימות שם אשאר ללא פרנסה!

התלמידים התעצלו ללכת, במיוחד מפני שבחוץ שרר קור עז. הם ניסו להתחמק בתירוצים שונים ואף השתמשו ב"תירוץ" שהם עוסקים בתורה ופטורים מעיסוק במצוות אחרות. מישהו הזכיר את דברי המשנה "ותלמוד תורה כנגד כולם" והדבר נעם לאוזני התלמידים, שביכרו להישאר בבית המדרש המוסק על פני היציאה אל הכפור שבחוץ.

לפתע הפר את השתיקה תמהוני בשם "איציה". אותו טיפוס היה יושב תמיד בצד או ליד התנור, בוהה באוויר. מעולם לא ראו אותו מחזיק ספר ביד או מדבר עם מישהו. כולם ידעו שאין מה לפנות אליו שכן דעתו אינה צלולה. הילדים שאינם מחונכים היו לועגים לו, והוא אף פעם אינו מגיב. לפתע עמד אותו תמהוני ממקומו והחל לגעור בתלמידים: האינכם מתביישים, אתם תלמידי ישיבה, לומדי תורה? יהודי מבקש מכס עזרה ואתם משיבים לו "ותלמוד תורה כנגד כולם"?! זה החינוך שקיבלתם מן התורה שלמדתם? בושה

לפני כחמש-עשרה שנה השתתפתי בהתוועדות לרגל סיום הרמב"ם שנערכה בעיר יהוד מטעם בית חב"ד המקומי. באותה התוועדות השתתף גם הרב הראשי האשכנזי לשעבר של העיר, הרה"ג ר' ניסן טורצ'ין ע"ה. כשסיפרתי באותה התוועדות את הסיפור דלהלן, אותו שמעתי לפני כשלושים שנה, והוא התפרסם גם בכתב מעל בימות שונות*, נזעק לפתע הרב טורצ'ין: "אתה מספר לי? אני עצמי הייתי באותו מעמד!" והוא עמד ותיקן לי פרטים שונים באותו סיפור.

וזה דבר הסיפור:

חיים חייקל מילצקי היה תלמיד בישיבה לפני מלחמת העולם השנייה בעיר קובנא, בירת ליטא.

(באותה התוועדות, כשסיפרתי את הסיפור, אמרתי: "באחת מעיירות ליטא", והרב טורצ'ין מיהר לתקן: "זה היה בקובנא, בירת ליטא!")

כדרכם של הישיבות אז, לא היו בישיבה מטבח וחדר אוכל ופנימייה וכל הדברים שנחשבים היום למינימום. הישיבה התקיימה בבית מדרש, בו ישבו התלמידים ולמדו. את בעיית האוכל פתרו ע"י אכילת "טעג" ("ימים") בבתי תושבי העיר: כל אחד מהתלמידים אכל

עם הרב לוי יצחק גינזבורג

משפיע בישיבת תות"ל המרכזית – כפר חב"ד

(* אמר המגיה: הסיפור נדפס לראשונה בתשכ"ד בחלק הראשון של 'שמועות וסיפורים' – ע' קנ ואילך [במהדורת תש"י: ע' 236 ואילך] – כפי שרשמו הרה"ח רפאל נחמן כהן ע"ה לפי שמעו מהרה"ח אריה לייב פרידמן ע"ה שהשתתף בחתונת בנו של בעל המעשה, הרה"ג חיים חייקל מילצקי ע"ה, בשנת תשי"ד, ושמע ממנו את הסיפור. שם הובא בכמה הוספות והשמטות מהמסופר כאן, וכן בשינויים שונים (לדוגמא, שם מסופר שהיה זה בעיר סטוטשין, ואילו כאן: בעיר קובנא), אך לא הערתי עליהם, לפי דברי הכותב שקיבל את הדברים מפי שומע אחר.

וחרפה!

התלמידים, שלא העריכו והחשיבו כלל אותו תמהוני, ענו לו מיניה וביה: וכי אתה רב, מחנך או מורה, שאתה מטיף לנו מוסר? מי שמך ומי אתה בכלל?!

משראה אותו איציה כי כל דבריו להבל ולריק, התחיל לדבר בסגנון אחר, וכה אמר: אם לא תלכו עתה לעזור לאותו עגלון, יגיע זמן שתרצו ללכת על רגליכם ולא תוכלו לעשות זאת!

התלמידים פרצו בצחוק: לפתע הפכת להיות גם צדיק וקדוש, נותן ברכות ואפילו מקפיד ומקלל...

עברו כמה ימים. יום אחד קוראים לחיים חייקל: איציה מחפש אותך!

חיים חייקיל ניגש אליו והלה ביקש ממנו שיעשה לו טובה ויואל לסור אל ביתו אחר הצהריים, כי דבר חשוב מאוד לו בכך. חיים חייקיל ניסה להתחמק, אך הלה לחץ וביקש כל כך הרבה עד שלא הייתה לו ברירה והוא הבטיח לבוא.

משהגיע לכתובת שמסר לו איציה חשכו עיניו. הייתה זו חורבה, ללא חלונות וללא דלתות, מקום שלא נראה כלל מתאים לדירת אדם. פנים הבית נראה עוד גרוע יותר. בית ריק מכל, לא שולחן, לא כסא, לא מיטה ולא ארון. רק ארגזים ריקים ממלאים את הבית. שני ארגזים זה על זה מהוים "שולחן", לידם כמה ארגזים בתפקיד "כסאות", כמה ארגזים מלאים בחפצים שונים מהוים "ארונות" ועוד כמה ארגזים זה ליד זה משמשים מיטה, עליה שוכב איציה וישן.

הוא ביקש לסוב על עקביו ולעזוב את המקום, אך מיד נפנה אליו איציה: לא לחינם קראתי לך לבוא. היום, בשעה ארבע אחר הצהריים בדיוק, תגיע שעת להחזיר את נשמת ליוצרה. קראתי לך כדי שתאמר עמי יחד "שמע ישראל" לפני הפטירה ולבקשך שאחר כך תוריד את גופי על הארץ, תדליק נרות נשמה ותיקרא ל"חברה קדישא" שיטפלו בקבורתי. לאחר מכן תיגש לרב העיר ותאמר לו כי ביקשתי שיקברו אותי במקום פלוני, ליד צדיק פלוני שקבור באותו מקום.

חיים חייקיל לא ידע איך להגיב. תחילה היה נראה לו כי האיש מדבר מתוך חוס: איזה שטויות אתה מדבר, וכי יודע אתה מתי בדיוק הגיע הזמן להחזיר את הנשמה? ואפילו אם נניח שכל מה שאמרת אמת ויציב – וכי חושב אתה שיקברו אותך במקום המכובד ביותר, ליד אותו צדיק, כאשר אתה אינך לומד, אינך מתפלל ואפילו אינך מניח תפילין?!

– מדוע אומר אתה כי אינני מניח תפילין? פתח ארגו פלוני ותראה את התפילין שלי!

חיים חייקיל פתח את הארגו ומצא שם זוג תפילין מהודר, שכמותו לא ראה בכל העיר. הוא כבר התחיל להבין שאותו תמהוני אינו אלא צדיק נסתר.

עתה, פונה אליו איציה, פתח את הארגו השני, הוצא משם חידושי תורה שכתבתי והבא אותם אל הרב.

פותח חיים חייקיל את הארגו ומעיף מבט בדברי התורה הכתובים שם. הוא מבחין מיד שמדובר בעניינים עמוקים ונפלאים במיוחד, רזי תורה. עתה הוא יודע בוודאות כי מדובר כאן בצדיק וגאון גדול, שכל ימי חייו הסתיר את עצמו וסבל בזיונות וחרפות מבלי שידעו מי הוא.

חיים, שזכר היטב את המקרה הקודם, הרגיש שזו ההזדמנות האחרונה לתקן את המעוות. הוא פנה לאיציה ואמר: זוכר אתה אותו מקרה עם העגלון, כאשר אמרת לנו שיבוא זמן בו נרצה ללכת על רגלינו ולא נוכל לעשות זאת? – אני מבקש ומתחנן לפניך: אנא, בטל נא מעלינו את הגזירה!

האמן לי, השיבו איציה, כי ברגע שהוצאתי את הדברים מפי, התחרטתי עליהם. כל כך הרגזי אותי שתלמידי ישיבה, שלומדים תורת ה', מתייחסים כך ליהודי שבא לבקש עזרה, והם עוד תולים זאת בדברי המשנה "ותלמוד תורה כנגד כולם", שלא יכולתי להתאפק ואמרתי מה שאמרתי. ניסיתי לאחר מכן בכל כוחי להתפלל ולבטל את הגזירה, אך לדאבוני לא הצלחתי. מה שאוכל לומר לך הוא רק, שזה יקרה לך רק ברגל אחת ולא בשתי הרגליים...

בדיוק בשעה ארבע אחר הצהריים עלתה נשמתו של איציה השמימה, כאשר חיים חייקיל עושה את כל הנדרש, קורא ל"חברה קדישא", וכל עוד נפשו בו רץ לביתו של הרב המקומי, מראה לו את הכתבים ומספר לו הכל.

הרב קרא לביטול מלאכה ולהשתתפות כל העיר בלווייתו של הצדיק הנסתר. כולם ביקשו ממנו מחילה וסליחה על שלא נהגו בו כבוד בחייו. הרב דרש בגודל העניין, עד כמה צריך לכבד ולייקר כל יהודי, גם אם נדמה שאין בו אף ריח תורה ויראת שמים.

חלפו שנים רבות. פרצה מלחמת העולם השנייה, הנאצים ימ"ש פלשו לליטא, ותלמידי הישיבה נפוצו לכל עבר. חיים חייקיל הצליח להימלט מעמק הבכא דרך שאנחיי, באמצעות קונסול יפני אוהב ישראל שהנפיק הרבה ויזות ליהודים, בפרט לתלמידי ישיבות.

אחרי המלחמה הגיע חיים חייקיל לארץ הקודש, הקים משפחה, והתמנה להיות מראשי הישיבה הוותיקה והמפורסמת, ישיבת 'חיי עולם' בירושלים עיר הקודש. עכשיו כבר קראו לו הגאון הרב ר' חיים חייקל מילצקי.

באותה תקופה חלה הרב מילצקי ברגליו והמחלה החמירה והלכה. כל מאמצי הרופאים לא עזרו ורגל אחת נשארה משותקת. כך היה הרב מגיע למסור את שיעוריו בישיבה כשהוא נישא בכסא גלגלים. הוא ידע בביורר שכל זה בא לו בגלל קללת הצדיק הנסתר

כשחב"דניק שומע כזה סיפור, נדלקת אצלו מיד נורה אדומה: דבר כזה צריך לכל לראש לכתוב לרבי! התשובה לא אחרה לבוא, וכך בערך כותב לו הרבי: ...צריך ללכת בדרכיו של הצדיק ונשיא הדור... יקבל על עצמו לשמור על שיעורי חת"ת – חומש עם רש"י לפי פרשת השבוע, תהילים לפי החלוקה לימי החודש, ותניא המחולק לפי ימי השנה...

מאותו סיפור עם העגלון בקובנא.

החודש, ותניא המחולק לפי ימי השנה – ולהשפיע על כל הסובבים אותו שיעשו גם הם כן, לטובתם בגשמיות וברוחניות. ובזכות זה ייתן לו השם יתברך את האפשרות ללכת על רגליו גם בגשמיות.

הרב מילצקי קיבל זאת על עצמו, וביקש מכל תלמידיו ומכיריו שגם הם יילכו בדרכי הצדיק וישמרו על שיעורי חתי"ת, לטובתם בגשמיות וברוחניות, אבל גם במיוחד כדי לפעול את רפואתו. ואכן, תוך תקופה קצרה, בניגוד לכל תחזיות הרופאים, החלה רגלו להתרפא, עד שאחרי משך זמן החל ללכת ככל האדם.

כך חלפו להם עוד שנים, נולדו ילדים וגדלו והתפתחו, והגיע העת המאושרת בו הכניס הרב מילצקי את בתו לחופה.

באמצע החתונה עצר ראש הישיבה המפורסם את השמחה, כשהוא מבקש לומר לקהל כמה מילים. בעיניים דומעות הוא סיפר ברבים את הסיפור כולו, תוך שהוא מפיץ ממנו את הלך הנדרש, להתנהג עם כל יהודי כראוי ליהודי, ולעזור ליהודי הזקוק לעזרה גם כשעסוקים ביותר בלימוד תורה וכו'. אולי, סיים ראש הישיבה, בזכות ההתעוררות של יהודים רבים ללמוד מכך את הלכה, אזכה גם אני אי-פעם להרפא מן המחלה ברגלי, מחלה שאני יודע בבירור כי כל כולה לא באה אלא מקללת הצדיק הנסתר.

(באותה חתונה השתתף גם הרב טורציץ ע"ה, ולפיכך הכיר את הסיפור הרבה יותר טוב ממני).

בין המשתתפים באותה חתונה היה יהודי חסיד חב"ד בשם הרב אריה לייב פרידמן (אותו יהודי כתב את הספר "צדקת הצדיק" להוכיח את צדקת כתיבת האות צדי"ק בכתב סת"ם הקרוי על שם האריז"ל, באופן שהיו"ד שבה פונה לאחור ולא לפניו, כפי שהובא להלכה בכמה פוסקים וכן פסק אדמו"ר הזקן*).

כשחב"דיניק שומע כזה סיפור, נדלקת אצלו מיד נורה אדומה: דבר כזה צריך לכל לראש לכתוב לרבי!

ניגש הרב פרידמן, לאחר החתונה, אל הרב מילצקי, והציע לו לכתוב זאת אל הרבי שליט"א. תחילה אמר ראש הישיבה שהוא אינו חסיד חב"ד, אבל הרב פרידמן הבהיר לו שהרבי קשור לכל יהודי ועונה לכל יהודי, ללא הבדל מיהו ולא יזוה חוג הוא שייך, ובפרט שנראה בעליל שכל הסיפור הוא עניין רוחני, בגלל קללת הצדיק הנסתר, כך שבוודאי שהכתובת לבעיות מסוג זה היא זו של הרבי שליט"א. ראש הישיבה הסכים ואף קיבל על עצמו לנהוג כהוראת הרבי, והרב פרידמן כתב את כל הסיפור אל הרבי.

התשובה לא אחרה לבוא, וכך בערך כותב לו הרבי: כל דבר בגשמיות מתחיל מן הרוחניות. כשזקוקים לברכה מיוחדת כדי ללכת על רגליו בגשמיות, יש להגביר לשם כך את ההליכה ברוחניות. צריך ללכת בדרכיו של הצדיק ונשיא הדור, כ"ק מו"ח אדמו"ר. יקבל על עצמו לשמור על שיעורי חתי"ת – חומש עם רש"י לפי פרשת השבוע, תהילים לפי החלוקה לימי

פעם כתבתי מכתב פרטי לרבי בו דיווחתי בין השאר אודות סיום הרמב"ם שערכת בשיעור שמסרתי אז, שיעור בנושא אחר (בתניא) שבו היו רק משתתפים מועטים, כך שהסתפקתי אם בכלל לכתוב על כך ולא ייחסתי לזה כמעט חשיבות. תשובת הרבי הייתה דווקא במתיחת שני קוים מתחת למילים "סיום הרמב"ם"!

מספרים על הרה"ח ר' ראובן דונין, שבעת היותו תלמיד בתומכי תמימים קירב אותו הרבי שליט"א מאד. פעמים רבות היה הרבי קורא לו לחדרו הקדוש והיה מורה לו לעשות כך וכך, תוך שהוא מסביר מה התועלת שתצמח לו כאשר יעשה כך.

באותם הזדמנויות היה קורה שר' ראובן היה פורץ בבכי ואומר: רבי, אינני רוצה שתגיד לי למה לעשות כך – רצוני לעשות זאת אך ורק בגלל שהרבי אומר! ומספרים שפעם, באחת ההתוועדויות שהתקיימו באותה תקופה, כאשר הרבי דיבר אז אודות משהו שצריך, חיך ואמר: כמו שראובן דונין אומר שצריך לעשות בלי לדעת את הסיבה והתועלת, רק בגלל שאומרים...

בשיחת ש"פ מטות ומסעי תשל"ו אומר הרבי (בלתי מוגה, תרגום חופשי):

שמעתי פעם מיהודי כי בטוח הוא שתהיה לו אריכות ימים. שאלתי אותו: מדוע אתה כה בטוח? אמר לי כי היתה לו הבטחה מכ"ק מו"ח אדמו"ר שיהיה ירא שמים, ומכיון שהוא יודע שעדיין הוא רחוק מיראת שמים, וכדי שיהיה ירא שמים צריך לקחת ריבוי זמן, במילא בטוח הוא כי הוא יאריך ימים ושנים.

שאלתי אותו: מה אתה עושה כדי לקיים את מה שהרבי אמר?

והוא אומר לי: אשרי ובא לציון הרי "מהיכא תיתי" (הוא לא כל-כך מקפיד על זה), אבל את השיעורים של חת"ת (או עוד לא נתקנה תקנת לימוד הרמב"ם היומי), את זאת שומר הוא בכל התוקף.

אשרי ובא לציון זהו הרי דבר שיש בזה שינויי המנהגים, והוא אינו רוצה להכניס עצמו בשינויי המנהגים. אבל חת"ת זהו דבר שהוא שמע מהרבי, שגופא בתר רישא אזיל (=שהגוף הולך אחרי הראש), אם כן הרי שמע זאת מהראש שלו – ואיך יוכל לשכוח על זה!?

(* הערת המגיה: בעי מה של הספר הדפיס המחבר סעיף בשם "אדמו"ר מליובביטש שליט"א", והוא מאיגרת שכתב לו אד"ש בטי"ז אלול תשי"י – נדפסה בשלמותה ב'אגרות-קודש' כרך ג אגרת תשל"א. יצויין שגם מי שחלק על פסק האריז"ל ופסל תפילין וספרי-תורה שנכתבו באופן כזה, הוכרח לחזור בו, ורגליים לדבר שהיה זה כתוצאה מפירסום הספר הנ"ל – ראה גם בעילוי ספרי חוברת יב ע' 19-14, 36.

וסיים הרבי:

מילא את הרש"י או את הרמב"ם וכו' הוא שכה, אבל דבר ששמע בעצמו כיצד "מקצב זיך" בזה בהתוועדות - איך אפשר לשכוח על זה?!

כשעומדים אנו - ובפרט בתוך ה"שלושים יום לפני החג", בימי ההכנה ליום הגדול והקדוש, "ראש השנה להתקשרות" העשירי והאחד-עשר בחודש עשתי-עשר - לקראת סיום הרמב"ם במחזור השמונה עשר (בגימטריא חי) ובהתחלת המחזור הי"ט, כאשר מהדהדים באזננו דברי הרבי שוב ושוב אודות החיוב וההכרח לעשות "שטורעם" גדול ביותר מסיום הרמב"ם, שזה יעורר רבים להצטרף גם הם ללימוד היומי ברמב"ם.

וכבר סיפרתי כאן לא פעם, שכתבתי בעצמי מכתב פרטי לרבי בו דיווחתי בין השאר אודות סיום הרמב"ם שערכתי בשיעור שמסרתי אז, שיעור בנושא אחר (בתניא) שבו היו רק משתתפים מועטים, כך שהסתפקתי אם בכלל לכתוב על כך ולא ייחסתי לזה כמעט חשיבות. תשובת הרבי הייתה דווקא במתיחת שני קוים מתחת למילים "סיום הרמב"ם"!

ולכן ברור שהסיומים צריכים להיות הן ברמה המקומית, בכל מקום, בכל עיר ועיירה ובכל פינה אפשרית, והן ובמיוחד ברמה הארצית והעולמית, להרעיש בזה כל כך שכולם ישמעו על זה ויצטרפו לכך, - ובוודאי שאין להסתפק רק בחגיגת סיום הרמב"ם הנערכת בטבריה, למרות הידוע והמפורסם אודות היוקר והחשיבות הרבה שהרבי שליט"א מלך המשיח מייחס לה, אך בשום אופן אין זה במקום החגיגה הארצית. ומוכן ופשוט שה"שטורעם" הוא הרבה יותר כאשר זה נערך במרכז הארץ, באולם גדול בהשתתפות קהל רב, ברוב עם הדרת מלך (עובדה היא שעד ג' תמוז לא חשבו שאפשר להסתפק בכך! חבל מאוד שבשנים האחרונות נוטים לחשוב שדי בחגיגה שבטבריה כחגיגה הארצית - ואולי התכוונו אלו שעסקו בכך עד עתה לפנות מקום לאחרים שיעסקו בזה, ואכ"מ). לכן התקווה איתנה שלפחות השנה, עם ה"שטורעם" בקשר לסיום היובל שנים לנשיאות, תיערך גם חגיגת סיום הרמב"ם ב"שטורעם" גדול כדבעי למיהוי. והרי כולנו זוכרים כמה הדגיש הרבי שוב ושוב אודות גודל הזכות והחובה להשתתף בזה בגופו דווקא, ואף התבטא כי גם הוא עצמו נמצא שם, ושלא דולר, שליחות מצוה לצדקה, לכל משתתף.

והעיקר - שיותר ויותר יצטרפו כפשוטו ללימוד השיעור היומי ברמב"ם באחד משלושת המסלולים, ובפרט במסלול העיקרי של ג' פרקים ליום.

ובהזדמנות זו נזכיר כי המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס מאד "לא אהב" את אלו שטענו כי רוצים הם ללמוד בעיון ובהבנה ולכן הם מסתפקים בלימוד פרק אחד (במקום שלשה פרקים) ליום, כדי שיוכלו להבין

יותר טוב ולהתעמק יותר. הרי רואים אנו, היה טוען בלהט, שהרבי שליט"א "קצב זיך" במיוחד דווקא באופן הלימוד של שלשה פרקים - כל ההסברים של הרבי ברמב"ם היו תמיד בשיעור היומי לפי המסלול של שלשה פרקים ליום, ואפילו לא פעם אחת לפי השיעור של פרק אחד ליום! ובכלל, אם לא אני"ש ותלמידי תומכי תמימים, מי ילמד את הרמב"ם באופן הרצוי ביותר. נוסף לזה, היה ר' מענדל מוסיף ואומר: אלו שטוענים כך בדרך כלל לבסוף אינם לומדים בעיון גם את הפרק האחד, ולפעמים אינם לומדים אותו בכלל...

ואגב, הדעה הרווחת כאילו נשים ובנות לומדות אך ורק 'ספר המצוות' - בטעות יסודה. היו כמה פעמים ביטויים מהרבי בהם היה משמע די במפורש שגם השיעור של ג' פרקים שייך לנשים ובנות, אלא אם כן אין אפשרות וכו', אבל אין "לגרש" אותן מלהסתפח בנחלת ה' בלימוד ספר היד עצמו, לפחות אלו שהאפשרות והרצון בידן. ולהקפיד ולהתמיד ללמוד זאת בכל יום ויום ללא אף יוצא מן הכלל, שתהיה זו "קביעות בנפש" ששום דבר לא יזיז אותה ממקומה:

גם אם קרה ונשאר עד מאוחר מאד בלילה ועדיין לא למדו את השיעור היומי, שאז בא היצר ומנסה להטיף שאין שום תועלת בכך ש"יקראו" את השיעור ויירדמו על הספר בלי לקלוט מאומה, שלכן - טוען היצר - עדיף לדחות זאת למחר ואז ילמדו זאת בעיון וכראוי וכו',

- יש לדעת שאין זה אלא תכסיס של היצר, הרוצה שיוותרו לו על עוד שעל ועל עוד שטח, כדי שיוכל להוסיף ולדרוש ולתבוע עוד ועוד. כל כוונתו אינה אלא לדחות שלא ילמדו זאת היום, וכשיגיע מחר, וה"מחר" יהפוך להיות "היום", הוא יעשה הכל לדחות זאת שוב ל"מחר" אחר. לכן אין להתחשב בו כלל ואין לוותר לו על אף שעל ועל אף נקודה - אלא להקפיד וללמוד את השיעור היומי באותו יום

באיזה אופן שיהיה, בין אם מבינים זאת כראוי ובין אם לא, שכן הדבר נוגע ל"חיי נפשו" ועל כך אין שום אפשרות להתפשר.

וכפי שאומר הרבי בשיחת ש"פ מטות ומסעי תשמ"ו (מוגה. לקוטי שיחות חלק כ"ח עמוד 286. תרגום חופשי):

כולל - שיעורי הת"ת (חומש, תהלים ותניא) שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קבע אותם כשיעורים השונים לכל נפש, לכל יהודי בדורנו (שהרי נשיא דורנו הוא הנשיא של כל אנשי הדור): השיעור בכל יום: בחומש (כפי שנחלק לכל יום). השיעור בתהלים (כפי שנחלק לחודש). והשיעור בספר התניא (כפי שנחלק לשנה).

ושלא כדעת הטועים, ששיעורים אלו הינם (רק) חלק המשך בעמוד 11

הדעה הרווחת כאילו נשים ובנות לומדות אך ורק 'ספר המצוות' - בטעות יסודה. היו כמה פעמים ביטויים מהרבי בהם היה משמע די במפורש שגם השיעור של ג' פרקים שייך לנשים ובנות, אלא אם כן אין אפשרות וכו', אבל אין "לגרש" אותן מלהסתפח בנחלת ה' בלימוד ספר היד עצמו, לפחות אלו שהאפשרות והרצון בידן

ממצות תלמוד תורה, שאז יש מקום לומר שהשיעור בספר התניא (שהוא חלק מהתורה שבעל פה) אין מקיימים אותו אלא אם יש בזה הבנה והשגה כדרוש (שזהו הכרח בלימוד תורה שבעל פה), אלא בעיקר נוגעים שיעורי חת"ת לחיי נפשו [והשיעור בתניא, פנימיות התורה - חיי פנימיות נפשו, כידוע שהסתים דישראל קשור עם סתים דאורייתא], וכשם שהשיעור בחומש והשיעור תהלים (תורה שבכתב) מקיימים גם כאשר לא ידע מאי קאמר, יש לומר

שכן הוא גם בנוגע לשיעור התניא.

וכן, כיון שנתקבל ונתפשט לאחרונה, שיעור בספר הרמב"ם, באחד מהג' אופנים: ג' פרקים ליום, או ספר המצוות, או פרק אחד ליום.

לא לחינם מסיים הרמב"ם וחותם את ספרו בענין ביאת המשיח והגאולה. בכך הוא מדגיש, כדברי הרבי שליט"א, שהסיום והתכלית של הכל, ולכן משאת הנפש כל הזמן, בקיום כל מצוה וכל לימוד תורה, היא

אחת ויחידה – ביאת המשיח והגאולה. כמו חייל הנלחם ופועל ורץ ויורה ושוכב וקם ומתאמץ ועושה, הכל לשם תכלית אחת ויחידה – לכבוש את היעד שהציב המצביא, כך כל יהודי כל מעשיו וכל תורתו ועבודתו מכוונים כל כולם, ובגלוי, לתכלית אחת ויחידה – לראות את מלכנו משיחנו שליט"א עומד ומביא לכולנו את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!